

Retstilstand paa Bornholm, idet jeg haaber, som sagt, at vi snart maatte komme til Behandlingen af den store Retsreform. Skulde det fremdeles vise sig, at der er Grund til atter at gjenoptage denne Sag, kunde det jo være, at man da kunde komme til et andet Resultat, navnlig hvis Behandlingen af den store Retsreform vedblivende forhales.

Justitsministeren (Nellemann): Da jeg forelagde dette Lovforslag og foruden Spørgsmaalet om de kriminelle Sagers Appel tillige medtog de civile Sager, gjorde jeg det, fordi jeg antog, at det var det vigtigste, naar man i det Hele taget skulde gjøre Forandring i det Bestaaende, saa ved denne Leilighed ogsaa at borttage alle de Uligheder, som bestode mellem Sagers Behandling paa Bornholm og i det øvrige Land. Det er for mig en Hovedbetragtning ved denne Sags Behandling, at jeg ikke sjønner, at der er nogen Grund til at bibeholde den Slags Uligheder. Hvad der kan være godt nok for det øvrige Land, maa ogsaa kunne være godt nok for Bornholm. De forskjellige, fra de lokale Hensyn hentede Grunde, der i sin Tid have motiveret disse Lovbestemmelser, ere efter min Mening ikke længere tilstede. Derfor har jeg anset det for rimeligt, naturligvis under Forudsætning af, at man overhovedet vilde gjøre Noget ved Sagen, at man tog disse Par Smaating vedrørende de civile Sager med. Det er jo imidlertid Noget, der kun har ringe praktisk Betydning, og hvis man skulde have Betænklichkeiten ved det, skulde jeg ikke have Noget videre at erindre derimod. Men jeg vil dog for Resten sige, at jeg ikke kan erkjende, at der er nogen som helst Grund til at bibeholde disse Giendommeligheder for Bornholms Vedkommende, thi det, at der kan være enkelte Tilfælde, hvor Isforhindring og deslige kan gjøre Kommunikationen vanskelig, er jo ikke Andet, end hvad der i det Mindste i alt Væsentligt kan blive Tilfældet med forskjellige andre Dele af Landet som Læssø, Samsø og til dels Wro osv., og dertil kommer jo saa, at disse Fristbestemmelser, som Lovgivningen sætter, Paaankfristerne, kan der altid hjælpes paa ved Opreisningsbevillinger, naar der er nogen som helst fornuftig Grund dertil, og den Omstændighed, at Passagen har været spærret ved Is, vil jo altid være tilstrækkelig Grund til at give Opreisningsbevilling, naagtet Fristen er udløben; er der i det Hele taget Noget, der maa anses for at berettige til at faae Opreisningsbevilling, er det naturligvis noget Saadant som Naturforhindringer. Jeg kan altsaa ikke erkjende, at der er nogen som helst Grund til at beholde disse Giendomme-

ligheder for Bornholms Vedkommende, men det har kun ringe praktisk Betydning, og derfor vilde jeg selvfølgelig ikke have det Mindste imod, om man vilde udsondre disse Ting, naat man saa for Resten vilde være gaaet ind paa Hovedsagen, nemlig Spørgsmaalet om de kriminelle Sagers Appel. Og saa der har det for mig ikke egentlig saa Meget at betyde, om man ved Anvendelsen af en meget høi Grad af Smaalighed kan udregne, at der kan være en eller anden lille Ulempe for Bornholm forbundet med at forandre det Bestaaende, at man maasse har spildt et halvt Hundrede Kroner paa Delinventomkostninger, eller at der kan gives et Tilfælde, hvor man hurtigere kunde faae Dom i sin Sag. For mig er Hovedgrunden, at jeg ikke kan indse, hvorfor man skal bevare den Slags Smaaetiendommeligheder under de nuværende Forhold. Men hvad for Resten det Spørgsmaal angaar om de bornholmiske Interesser, har jeg ment, at man kunde slaa sig til Ro ved Amtsraadets Afgjørelse. Det er ikke mig bekendt, at Bornholms Befolkning som saadan har mødt frem eller paa nogen Maade har tilkjendegivet sin Mening om dette Punkt, og naar dens Repræsentation, den, som man nærmest kan betragte som Repræsentation i dette Forhold, Amtsraadet har udtalt sig, som det har, har det, saaledes som jeg har forstaaet det og efter min Mening meget fornuftig ræsonneret som saa, at selv om det skulde koste Amtsfondens en lille Smule mere, saa er det dog fornuftigt og rimeligt at ophæve den Slags Smaaetiendommeligheder, ligesom Amtsraadet erkjender, at det er fornuftigt og rimeligt, at Bornholm maa gaa ind under, hvad der gjælder hele det øvrige Land. Saaledes har jeg nærmest forstaaet Amtsraadets Udtalelse, at naaget det mener, at det kan komme til at koste noget mere — det bruger det Udtryk, at det vil ikke komme til at koste synderlig mere — mener det dog ikke, at det bør modsætte sig Lovforslaget. De reelle Grunde, der ere anførte for at holde paa den nuværende Tingenes Tilstand, forekomme mig ogsaa at være meget svage, men jeg finder i saa Henseende egentlig ikke Noget at sige til, hvad der er udtalt af den ærede Ordfører for Mindretallet (Brodenhuus-Schack) og den ærede Folkethingsmand for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein). Jeg tror, at disse to ærede Talere have gjenemgaaet Sagen tilstrækkelig fra den Side, og jeg skal derfor ikke holde Thingets Tid op med at gentage, hvad der een Gang er sagt, men kun Et ønsker jeg at udtale, og det er at, selv om den motiverede Dagsorden maa blive vedtagen, agter jeg ikke at frem-